Politikai lap.

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap

Előfizetési ára:
Egy évre . . 12 kor.
Félévre . . . 6 kor.
Egyes szám ára 12 fill.

UJVIDÉKI HIRLAP

AZ UJVIDÉKI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 3. szám.
Telefon 115.

Hirdetések hasábszerinti petitsoronként 20 fillér, többszöri megjelenés esetén megállapodás szerint. Vidéki hirdetések dija előre fizetendő.

Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. MAYER OSZKÁR.

III. Évfolyam. Ujvidék, 1912. augusztus 25. vasárnap 60. szám.

Tisztviselői javadalmazások.

Régi szabály az, hogy a jó tisztviselő, bármily magas legyen is a fizetése, sohasem drága, mig a rossz tisztviselő, bármily csekély javadalmazás mellett is mégis drága lészen.

A jó tisztviselő mindig meghozza a munkájával azt, amibe munkaereje kerül, miért is a művelt nyugaton általában azt a helyes politikát követik, hogy a jó tisztviselőt jobban kell dotálni, mint a rosszat.

Kétségtelen dolog, hogy a tisztviselő ambiciójára döntő befolyással van az emberséges fizetés, a jó bánásmód és az előléptetési kilátás. Különösen lényeges és fontos a tisztviselők viszonyainak rendezése, áll ez elsősorban a közigazgatási tisztviselőkre, akiknek jogviszonyai az uj városi törvényben a modern kor igényeinek megfelelőleg és már némileg pragmatikaszerűleg rendezve vannak.

A rendezés alapjául az állami és a vármegyei tisztviselők fizetés- (és nyugdij) rendszere van majdnem változatlanul átvéve, mint olyan minimuma a fizetés- és lakbérnek, amelynél kevesebbet egyetlen város sem állapithat meg a maga tisztviselői részére.

A törvényhatósági joggal felruházott városok tisztviselői ez alapon az állami tisztviselőkre érvényes VI—XI., a rendezett tanácsu városok tisztviselői pedig a VII—XI., illetőleg a VIII—XI fizetési osztályokba soroztatnak.

A városi fizetési rendszert aztán a városi és vármegyei, illetőleg állami szolgálat között levő, valamint az egyes városok között fennálló jelentős különbségek következéseképen kiegészíti az a rendelkezés, hogy a városok tisztviselőik javadalmazását az e törvényben minimumként meghatározottnál kedvezőbben is megállapithatják.

Az illetményrendezés a törvényhatósági joggal felruházott városokra számbavehető uj terhet nem hárit, mert ezek a városok általában véve már eddig is méltó módon gondoskodtak tisztviselőik javadalmazásáról sőt nagy részük már ez idő szerint is a törvényjavaslatban megszabott minimális mértéknél kedvezőbben javadalmazza tisztviselőit. Kétségtelen azonban, hogy azokra a rendezett tanácsu városokra, amelyek a változott viszonyokba beilleszkedni nem tudtak s amelyek rosszul alkalmazott takarékosságból, sőt néha szűkkeblűségből tisztviselőiket korszerű követelményeknek egyáltalában meg nem felelő, a többi közszolgálati alkalmazásban megállapitott javadalmazással semmi arányban sem álló alacsony fizetésre szoritották: az illetményrendezés és a nyugdijellátásnak az állami nyugdijtörvény alapelvei értelmében való rendezése jelentékeny uj terhet hárit. Ha azonban komolyan akarjuk megoldani a városfejlesztés kérdését, ettől az áldozattól nem szabad visszariadnunk, mert az illetményrendezés egyik leghathatósabb emeltyűje a városok fejlődésének.

A törvényhatósági joggal felruházott városok nagy általánosságban gondoskodtak tisztviselőik megfelelő ellátásáról és nyugdijszabályzataik nemcsak állanak mögötte az állami tisztviselők hasonintézményeinek, hanem sok tekintetben talán azoknál méltányosabbak is.

A törvényhatósági foggal félruházott városokra nézve tehát jelentékeny teher a tisztviselői illetmények rendezéséből nem származik.

A rendezett tanácsu városokra háruló nyugdijteherre nézve meg kell jegyezni, hogy azok a ma már nem nagyszámu városok sem térhettek ki egészen eddig sem az alkalmazottjaik nyugellátásáról való gondoskodás alól, amelyeknek nem volt nyugdijintézetük, hanem kénytelenek voltak szolgálatképtelenné vált alkalmazottjaiknak legalább kegydijat nyujtani.

A rendezett tanácsu városok tehát szintén kötelesek lesznek nyugdijintézetet létesiteni, amely intézkedés célszerűségét és emberségességét talán felesleges is bővebben fejtegetni.

A tisztviselői minősités kérdése szintén igen fontos és lényeges nemcsak elméleti, hanem elsősorban városfejlesztési szempontból, mert alig szorul bizonyitásra, hogy a nagyobb elméleti képzettséggel biró tisztviselőben több a hivatottság és rátermettség, mint kevésbbé intelligens kartársaikban.

Az uj városi törvény a rendezett tanácsu városok tisztviselőinek elméleti képzettségét azonosan szabja meg azzal, mely a törvényhatóságok tisztviselőire van megállapitva. Ezenkivül megszünteti az 1886:XXII. t.-c. 75. § ának azt az intézkedését, amely szerint városi tisztviselővé csak az választható, aki a községben két évig lakott és adót fizetett. Ez a rendelkezés fosztotta meg a

Egy úr, aki unatkozik.

Az „Ujvidéki Hirlap" eredeti tárcája.

Irta: *Henry Kistenmaeckers.*

(Szerepel itt egy ur, 35 éves, elegáns, a vendéglős, olyan, mint minden vendéglős, a főpincér, akin semmi különös sincs. Történik egy előkelő vendéglőben, hajnali 2 óra körül. Minden lámpa el van oltva, csak az ég, amely ott van, ahol az ur ül, pezsgőt szürcsölve.)

A főpincér: Parancsol!?

Az ur: Mit akar?

A főpincér: Azt hittem, hogy uraságod fizetni óhajt.

Az ur: Ez az ön kopott érzékeinek csalódása. (Ujabb pohár pezsgőbe kezd. A főpincér leteszi a számlát a szomszéd asztalra, s dühösen jár föl-alá. Az ur ügyet se vet rá. Eltelik egy negyedóra.)

A főpincér: Parancsol!?

Az ur: Mi az?

A főpincér: Bátorkodom fölhivni uraságod figyelmét arra, hogy fél három van.

Az ur: Köszönöm a felvilágositást. De van órám.

A főpincér: Csak azért mondom, mert be kell zárnunk a helyiséget.

Az ur: Csak zárja be. Ne zavartassa magát.

A főpincér (mosolyogni próbál): Hisz nem zárhatjuk be ide uraságodat.

Az ur: Ha békében hágy, nekem mindegy.

A főpincér: Uraságod tréfál. De ha méltóztatnék talán kifizetni a számlát . . . Ugyanis aludni szeretnénk menni . . . (átadja).

Az ur: Hogyan? Hetvenkét frank! Hetvenkét frank árát ettem, egymagam?

A főpincér: Uraságod huszonöt frankos bort ivott.

Az ur: Ebben igaza van. No de mindegy, vallja be, hogy Párisban drága az élet. (A főpincér fájdalmasan mosolyog) Szóval hetvenkét frankkal tartozom önnek. Egy vacsoráért! Szép! . . . Egy családapának! . . .

A főpincér (hogy épen mondjon valamit): Uraságod családapa . . .

Az ur: Az vagyok. És ön?

A főpincér: Én még nem.

Az ur: Önnek van igaza. Vissza tud adni egy ezresből?

A főpincér: Vissza. A pénztárnál van ezer frank.

Az ur: A pénztár szerencsés.

A főpincér: . . . ? ? . . .

Az ur: Elhiszem. Nálam ugyanis nincs ezer frank. Mert ha volna, én nem volnék itt.

A főpincér (aki már unja a dolgot, de azt hiszi, hogy az ur be van csipve): Ah! . . . Hát hol volna uraságod?

Az ur: Máshol. Akárhol. De már rég elmentem volna ebből a helyiségből. — Ön fáradtnak látszik.

A főpincér: Oh . . .

Az ur: Vallja meg, hogy nem látszom rossz embernek. Ne higyje, hogy saját jószántomból fárasztom igy.

A főpincér (nyugtalanul): Nem tudom, hová akad kilyukadni uraságod?

Az ur: Azt én sem tudom. Az ilyen helyzet sokszor kellemetlenebb, mintsem hiszi az ember.

A főpincér: Micsoda hely . . .

Az ur: Én önnek hetvenkét frankkal tartozom. Tegyük mos föl, hogy nekem nincs hetvenkét frankom. Mit tenne ön az én helyemben?

A főpincér (méltósággal): Azt hiszem,

rendezett tanácsu városokat attól a lehetőségtől, hogy egyes tisztviselőket, igy pl. a fontos teendők ellátására hivatott tanácsnokokat a városban nem lakó egyénekből is válogathassák. Ezzel pedig az állásoknak általános pályázat utján való betölthetése s az ahhoz fűződő előnyök épen azokra a városokra nézve hiusulnak meg, amelyekben kevés az elméletileg képzett, alkalmas egyén, amelyekben tehát a széleskörű pályázatra a legnagyobb szükség lett volna.

Hézagpótló rendelkezése a törvényjavaslatnak az is, hogy a városok jövőben az 1883:I. t.-cikken tulmenő elméleti képesitést is megállapithatnak azokra az állásokra nézve, amelyeknek ellátása a város érdekében különös szakképzettség kikötését teszi szükségessé.

Nem lényegtelen kérdés még a magánmunkálatok és illetve melléfoglalkozások tekintetében való állásfoglalás is a tisztviselőkkel szemben.

Alig szorul bővebb bizonyitásra, hogy ma már semmi elfogadható indoka nem lehet annak a közfelfogásban meggyökeresedett intézkedésnek, hogy a tisztviselő semmi mellékfoglalkozást nem üzhet, mert alig lehet belátni azt, hogy miért ne felelhetne meg hivatásának a tisztviselő akkor is, ha a megélhetés gondjainak könnyitése céljából szabad idejét oly módon értékesiti, hogy ezáltal nem kerül ellentétbe hivatali kötelességeivel.

Az uj törvény ebben is humánus, amennyiben módot nyujt a kérdésnek minden konkrét esetben való elbirálására, még pedig akként, hogy annak eldöntését az önkormányzati testületek belátására bizza, amelyeknek módjukban áll saját helyi érdekeik mérlegelésével határozni. Eljárásuk a dolog természetéhez képest a hatósági és magánfelebbviteli révén a felsőbb hatóság ellenőrzése alatt áll.

A fentiekből nyilvánvaló tehát, hogy a tisztviselőkre nézve is a nemzeti munkapárt kormányzata alatt egy szebb jövő nyilt meg és hogy sokszor hangoztatott jogos és méltányos igényeik kielégitésre találtak, mert ha az uj törvény intézkedéseihez még a családi pótlékról szóló intézkedést is hozzáadjuk, a tisztviselők érdekében több történt e rövid két év alatt, mint a koalició négy esztendős kormányzata idejében.

A nemzetiségi statisztika és a városok.

A városok — jól jegyezte meg egyik beszédében dr. Szlezák Lajos országgyülési képviselőnk — fokméről az ország kulturális és gazdasági előrehaladásának, sőt ezenfelül a nemzeti eszme térfoglalásának is döntő bizonyitékai, ép ez utóbbi szempontból nem lesz érdektelen egy kis adatgyüjtemény ismertetése a városoknak magyarosodásáról az utolsó évtizedekben.

Magyarországon eredetileg csak a német volt városlakó elem. A beköltöző németség legfőképen mesteremberekből került ki, akik odakinn is városlakó polgárok voltak és itt az uj hazában is a régi életmódjukat folytatták a legszivesebben. Ahány városa volt az országnak, abban mindegyikben a német volt a domináló elem, mindannyi a német kulturának és a német szellemnek volt a gyüjtő fokusza. Talán ezzel lehet magyarázni, hogy a németség ott is megtudta tartani nyelvét és faji különállását, ahol csak mint egy kis nyelvsziget élt a magyarság testébe beleékelve. Az utolsó évek statisztikai adatai azonban már a városi német elem rohamos fogyását hozták magukkal.

A magyarság hatalmas lépésekkel halad előre azon az uton, hogy a városokat meghóditsa a saját nemzeti érzése, saját nyelve számára. Ez a hóditás a dolog természete szerint elsősorban az addigi egyedüli városlakó nemzetiség, a németség rovására történt. A régi német városok, egyik a másik után szünnek meg német városok lenni és fölveszik a magyar város karakterét. A régi spiszburgerek helyét a magyar városi polgárság foglalja el. 1880-ban még kilenc teljesen német városa volt az országnak, olyan városok, amelyekben a németség százalékos aránya felülmulta a 70 százalékot. 1900-ban már csak két város volt ilyen 1880-ban husz városban voltak még abszolut többségben a németek, 1900-ra már csak 16 maradt ilyen. Mindössze 7 város akadt az országban, amelyikben 1880-tól 1900-ig növekedett a németség számaránya, (Fiume, Szeged, Munkács, Bártfa, Nagykikinda, Pancsova, Deés). De ez a százalékos növekedés vagy számba sem vehető csekélység, mint például a legmagyarabb városok egyikében Szegeden, vagy pedig nem a magyarság rovására történt, hanem a németség a magyarsággal együtt hóditott valamelyik másik nemzetiség rovására.

Ezzel szemben állanak azok a nagy veszteségek, amelyek a németséget azokban a városokban érték, amelyekben eddig elvitázhatlanul az övék volt a hatalom és a hegemonia. Pozsonyban 1900-ban 52.2 százalék a német lakosság, 1880-ban csak 65.6 százalék. Sopronban 73.7 százalékról 56.4 százalékra, Temesváron 56.6 százalékról 51.7 százalékra, Körmöcbányán 61.1 százalékról 45 százalékra, Kőszegen 74.8 százalékról 53.5 százalékra, Dobsinán 68.8 százalékról 54.6 százalékra, Késmárkon 74.4 százalékról 60.9 százalékra, Poprádon 67.2 százalékról 48.3 százalékra, Szászrégenben 53.7 százalékról 44.9 százalékra esett a németség számaránya és hasonló hatalmas csökkenést találunk az egész vonalon, majdnem minden olyan városban, amelyikben még félszáz esztendő előtt nem értették a magyar szót, ma már a németségnek azért kell küzdenie, hogy ideig óráig legalább az abszolut többséget megtartsa azok között a falak között, amelyeknek még nem régiben abszolut ura volt.

A németségen és a magyarságon kivül tulajdonképen csak a tót a városlakó elem az országban. A tótok számaránya tizenegy városban mutat szaporodást. Magyarázata ennek az, hogy a közeli cseh és morva példák befolyása alatt a tótok között már korán fejlődésnek indult a merkantilis indusztria: az ipar és kereskedelem. Igy a tótok között egy városi polgárság is alakult, mely sok helyen sikeres hóditásokat tud fölmutatni. Viszont azonban ezt a tizenegy várost leszámitva a statisztikai adatok tanusága szerint a tótokat is az egész vonalon sikerrel szoritja vissza a magyar előnyomulás. 1880-ban még 23 városban voltak a b s z o l u t többségben a tótok, 1900-ban már csak 21-ben. És igen sok, tulnyomó többségü tót városban erősen a háttérbe szorultak Bártfán 1880-ban még a lakosság 80.7 százaléka volt tót, husz évvel később már csak 53.1 százalék. Eperjesen 57.5 százalékról estek vissza 46.6 százalékra.

Az oláh sohsem volt városlakó elem, a magyarság azonban még azokat a városokat is elhóditja tőle, amelyekben azelőtt többségben volt. 1880-ban hat városban volt oláh a lakosok többsége, 1900-ban már csak mindössze négyben. Viszont egyes kisebb erdélyi helyeken az oláhok is szaporodást mutatnak, elsősorban a szászok, azután a magyarok rovására. Magyar rovásra hóditottak Vizaknán, ahol 64.3 százalékról 67.5 százalékra emelkedett az arányuk, Szilágysomlyón 19.4 százalék (16 százalékról) és Tordán, 22.9 százalék. (19.6 százalékról). Hét városban a szászok rovására hóditottak, legszembeötlőbb sikerük Nagyszebenben volt, ahol 14.5 százalékról 22.4 százalékra szaporodtak.

A ruthének még egyáltalában számba sem jöhetnek, mint városlakó elem. Százalékos arányuk egyedül Munkácson van a 10 százalékon felül (10.3 százalék) de már ez is 17.1 százalékról hatalmas eséssel csökkent le ide.

---

hogy legjobb, ha uraságod ezt a tulajdonos urral intézi el. Majd hivom.

Az ur: Higyje el, hogy ez a legjobb, amit tehet.

(A főpincér elmegy. A vendéglős megjelenik.)

A vendéglős: Parancsol uram?

Az ur: Én?

A vendéglős: Hát . . .

Az ur: Hát mit akar, hogy parancsoljak, amikor már hetvenkét frank árát fogyasztottam? De mindegy . . . Ha éppen óhajtja, talán akad valami . . . kérem csak az étlapot.

A vendéglős: A főpincér bizonyára figyelmeztette már önt, hogy a helyiséget be kell zárnunk.

Az ur: Hát igy dobják ki itt az embert?

A vendéglős: Ön tuloz, uram.

Az ur: Ön a helyiség tulajdonosa?

A vendéglős: Az vagyok uram.

Az ur: Akkor joga van engem kidobni. Ne zavartassa magát. Az van csak hátra, hogy elmenjek.

A vendéglős: Főpincér! A kabátot, kalapot! . . . (A főpincér fölsegiti az urra a kabátját.)

Az ur: Csak azt nem értem, hogy miután ennyi költséggel rendezkedett be, hogyan élhet meg ily eljárással.

A vendéglős: Pardon uram, azt hiszem, hogy önnel szemben egy kötelességünket se mulasztottuk el . . .

Az ur: Oh ellenkezőleg. Hisz éppen ezt mondom. Nagyon is kedves. Csődbe fog jutni.

A vendéglős (türelmesen): Nem hiszem.

Az ur: Persze! Most, látva, hogy igy elereszti az embert, anélkül, hogy fizetett volna, majd ajánlani fogom . . .

A vendéglős: Anélkül, hogy fizetett . . .

Az ur: Hogyan? Hát a főpincér nem szólt önnek?

A vendéglős: Uram, eddig elég türelmes voltam, de most meg kell jegyeznem, hogy ez a tréfa izléstelen.

Az ur: Azt elhiszem. Az ön helyén én sem találnám pompásnak!

A vendéglős: Uram, hát végezzünk!

Az ur: Hisz én is csak azt akarom. Isten önnel. (Nyugodtan kifelé megy. A vendéglős elébe áll.) Hogyan, hát most meg visszatart?

A vendéglős: Hát az komoly?

Az ur: Fájdalom!

A vendéglős: Önnek óriási gyémántgyűrű van az ujján. Hagyja itt zálogba.

Az ur: Ha akarja . . . (leveszi.)

A vendéglős: Ugy.

Az ur: De hamis benne a kő.

A vendéglős: Ugy? (A főpincérhez): Hivjon két rendőrt! (A főpincér elmegy.)

Az ur: Tudja, hogy most mit tett? Most kimondta a saját halálos ítéletét.

A vendéglős: Csak azt tudom, hogy önt be fogom kisértetni.

Az ur: Az szép öntől. Csak annyit mondok, hogy veszedelmes anarchista vagyok. Ugyanis . . .

A vendéglős: Csak nevessen. Mindjárt nem fog nevetni.

Az ur: Hát azt hiszi, hogy vidám vagyok? Ez azért van, mert nyugodtan várom a halált. Jegyezze meg, hogy itt . . . (a zsebében kotorász) egy pompás kis bombám van, nem nagyobb, mint valami pezsgősdugó. Látja, ez hordozható, bárki által könnyen elrejthető. Ebben borzasztó robbanó por van, amelyhez képest minden dinamitbomba egyszerű kapszli. Ez a csudálatos por . . .

A vendéglős (bátorságot mutatva): Ah, kérem . . .

Egyedüli város Ungvár, ahol némi szaporodást mutatnak, (2 3 százalékról 2.5 százalékra).

Bennünket természetesen elsősorban érdekel a szerb nemzetiségnek a városokhoz való viszonya; vagyis az a kérdés, hogy a szerbek évtizedeken keresztül megtartották-e a városokban domináló helyzetüket, vagyis számbelileg és pedig mert csak erről lehet szó — a nemzetiségi vidékeken a városokban a lakosság tulnyomó részét képezik-e, szóval szaporodtak, vagy apadtak e? A statisztika az utóbbit igazolja ugyanis ma már csak egyetlen egy város van, ahol még a lakosság többségét alkotják. Nagykikinda 53.4 százalék, de már ez is nagy visszaesést mutat, mert 1880-ban itt is még 56.4 százalék volt a számarányuk. Zombort, ahol 1880-ban a lakosság 65.8 százalékát adták, teljesen elveszteték (40.8 százalék). Hasonló visszaesést mutatnak mindazokban a városokban, amelyekben számbavehető mennyiségben vannak képviselve.

Ezek az adatok azt bizonyitják, hogy a városokban a magyarsággal szemben valamennyi nemzetiség állandó visszavonulásban van. Remélni lehet, hogy az 1910. évi statisztika a magyarság ujabb sikereiről fog beszámolni. A magyarság jövője: a városok jövője.

A pénzügyi helyzet és a hitel.

Az a körülmény, hogy a nehéz pénzviszonyok még mindig nem javulnak, a hitelezést rendkivül megnehezíti, mivel együtt jár az egész közgazdasági élet megbénitása is. Az intézetek egész helyesen az ujabb hitelezések tekintetében fokozottabb óvatosságot tanusitanak, mert a kamatláb korlátozása folytán maguk is csak drágán szerezhetik meg a pénzt, s igy erősen mérlegelniök kell, hogy hitelezniök egyáltalán lehet, vagy szabad-e. A kölcsön igénybevételének a jelen gazdasági helyzetben nincs is célja, az üzletmenet pang, ipar és kereskedelmi vállalkozásokra sem a gazdasági, sem különösen a nemzetközi politikai viszonyok nem alkalmasak.

Meg kell értetni az uj kölcsöntkérőkkel, hogy az idő nem alkalmas arra, hogy most valaki földeket vásároljon, vagy befektetéseket eszközöljön. A föld ára most különben is ugy fel van csigázva, hogy semmi esetre sem veszit, aki a földszerzésben várakozó álláspontot foglal el. Azokról az uj kölcsönökről nem is szólunk, amelyeket olyanok kérnek, akik nehezen, vagy egyáltalán nem kapnak kölcsönöket. Az ilyenek kedvéért ne gyengitsük meg nehezen gyüjtött pénzbeli erőnket.

Ami a régi kölcsönök törlesztését illeti, az idei aratás majdnem az egész országban kielégitő volt s miután az árak is megfelelő magasak, ugyhogy az árak további emelkedésére alig tanácsos spekulálni, az intézetek vezetői méltán megkövetelhetik, hogy az adósok tartozásaikból törleszenek.

A földspekuláció különösen nagy méreteket kezdett ölteni, s természetes, mint minden tulhajtott üzérkedés, ez is hozzájárult az árak kedvezőtlen alakulásához.

Sajátságos és jellegzetes tünet, hogy minden nemcsak drágább, hanem rosszabb is lett. Silányabb áruk, magasabb árak, ez a helyzet képe az egész vonalon.

A könnyelmü hitelezés kétségkivül szintén drágitólag hatott a közgazdaság egész területére, mert elvégre is a tőke használati dijának — a kamatnak — megtérítése végső esetben mégis a fogyasztóra hárul.

A pénzintézetek kétségkivül hasznosabb szolgálatot tesznek a közérdeknek, ha a hitelezés tekintetében a szigorubb álláspontra helyezkednek, mert még ez is hozzá fog járulni a pénzügyi helyzet megkönnyebbüléséhez.

A pályaválasztás.

E hó végén és illetve a jövő hó elején ujból kezdetét veszi az iskolai tanév, ismét aktuálissá válik tehát az a probléma, hogy milyen pályát válasszon különösen a középiskolát végzett ifjuság.

Nyilt ajtót döngetnénk, ha ujból is figyelmeztetnénk az ifjuságot a lateiner pályák tulzsufolt voltára, ha elétárnók, hogy a diploma ma már alig biztosit kenyeret és az esetek tulnyomó többségében csak nagyon szerény és az előtanulmányok hosszas és fáradságos voltával arányban ugysem nem álló megélhetést.

A hivatalnoki pályák is tulzsufolvák, arról nem is szólva, hogy ezekre a pályákra lépni ma már egyet jelent az örök szegénységi fogadalommal, mert amilyen mérvben a hivatalnoki fizetések emelkedtek, ugyanazon, vagy még határozottabb mértékben lett drágább az élet, az előlépési viszonyok pedig rendkivül megnehezedtek. Ugyanez áll a katonatiszti pályára is.

A szabad pályákon már szinte lehangoló a nagy tülekedés és elszomoritó az ádáz harc a mindennapi kenyérért, ha az ember meggondolja, hogy annyi előkészülettel, oly sok tőke és pénzbeli befektetéssel mennyire lehetne vinni az ipari, vagy kereskedelmi, szóval az u. n. praktikus életpályákon.

Ma csak az u. n. internacionális, vagy ha ugy tetszik kozmopolita pályáké a jövő, a jogi pálya belátható időn belül tulzsufolt marad és emellett, mert csak e hazában való működésre qualifikál, e hon határain kivül annyi megélhetést sem biztosit, mint akár a csizmadia mesterség. Az orvos és a mérnök diplomája megélhetést biztosit neki ugyan az egész világon, de külföldön már mégis igen erős küzdelem árán; az ipari és kereskedői pályák azonban nemcsak a külföldön, hanem főleg e hazában is biztos existenciát nyujtanak.

Intelligens iparosunk alig van, kereskedőnk pedig kevés. Ezek a pályák azok, amelyeken érvényesülhet a szorgalom, az iparkodás és főleg a tehetség. Ezek a pályák azok, amelyeken az előtanulmányok a legjobban és leggyümölcsözőbben értékesithetők, ezek a pályák azok, melyekről azt szokás mondani, hogy nyitva áll nekik az egész világ.

Nem figyelmeztethetjük eléggé az ifjuságot, hogy az elméleti pályák helyett a gyakorlati pályákra forditsa képességét.

Utcáink öntözése.

Már kezdünk ugyan lassan-lassan kijönni a kánikulából, de minthogy előreláthatólag még legalább néhány hétig erős kánikulai napokra van kilátásunk, egész aktuálisnak kell tartanunk az utcaöntözés, vagy ami még ennél lényegesebb, az utcák portalanitásának kérdésével foglalkozni. Ugyanis igy nyár idején nem mindenkinek van módja ahhoz, hogy a városok portengeréből kimenekülve, valahol fürdőn, vagy egy kies fekvésű, pormentes helyen töltse el a nyarat. A lakósság legnagyobb részét itthonra köti a megélhetés és bizony azok benne maradnak és benne élnek a portengerben és nyelhetik a homokot.

Az kétségtelen, hogy sikságon fekvő városnak, mint Ujvidéknek is, levegőjét pormentessé tenni, avagy reichenhalli magaslatra emelni nem lehet, csupán a por tultengésének korlátozásáról lehetne beszélni. A hatóság természetesen, mert hisz ez az arra szolgáló legközvetlenebb eszköz, locsolással és illettve öntözéssel iparkodik a várost lehetőleg pormentessé tenni és a lakósságot a kánikula által reárakott szenvedésektől, amennyire lehet, megóvni.

Hát ez a locsolás a város belterületén be is válik, mert ott, ahol aszfalt van, ott tényleg van is foganatja az utcák öntözésének, az eredmény ugyanis kevesebb por és valamivel jobb levegő.

Igen ám, de ahol nincs aszfalt. A tulajdonképeni poros helyeken a locsolás már nem sokat használ. Megállapitható ugyanis, hogy a porra eresztett viz a tüző nap alkalmával 15—20 perc alatt ugy eltünik, mintha soha ott nem lett volna. Az ilyen helyeken hiába hajt végig a locsolótalajt, mert a felületnek félcentiméternyi részét megöntözhetné ugyan, de alatta még mindig 3—4 cmes porréteg marad, ami épen elég, hogy a járművek közlekedése idején a port elviselhetlenné tegye.

Az ilyen helyeken teljesen haszontalan a locsolás, mert a 3—4 centiméternyi porra tett spriccer 15 perc mulva egészen biztosan felszárad.

A kérdés fennmarad mégis, hogy miként lehetne az ilyen területeket is lehetőleg pormentesiteni. A mód megvan rá, mert ha az utca kövezetét 2—3 centiméternyire ellepő por kellemetlen, akkor nem ezt a port kellene locsolni, hanem magát a port eltávolitani, ami bizonyára ugyanazzal a munkaerővel és pénzkiadással történhetnék meg, mint maga a locsolás, vagyis nem a port kell az utcán locsolni, hanem elsősorban a port kell az utcáról eltávolitani.

A város nemcsak aszfaltos korzóból áll, lehetetlen kivánni is, hogy az egész várost, bár ez volna a legideálisabb állapot, aszfaltburkolattal láttassuk el, de másrészt a város belterületével hasonló gondoskodásra joggal tarthatnak igényt a város periferiái is, sőt talán még több joggal, mert ezek a kis emberek még kevésbbé vannak abban a helyzetben, hogy a közegészségügyi és köztisztasági követelményeknek, melyekhez az utcák pormentesitése elsősorban tartozik, saját erejükből megfelelhessenek.

A városi hatóság egész helyesen bizonyos előre megállapitott kövezési terv szerint iparkodik a város egész területét megfelelő szilárd burkolattal ellátni, de természetes, óriási pénzügyi nehézségei vannak annak, hogy az egész város egyszerre, vagy rövid időn belül ilyen állandó, szilárd burkolathoz jusson.

A portalanitás egyelőre, ha talán némi áldozattal is, mégis az öntözésnél hathatósabban lenne megvalósitható, vagy megközelithető, ha a város külterületén is a por elhurdására és illetve az utcák söprésére fokozódottabb gondot fordithatnánk.

Az ur (nagyon nyugodtan): Ez a csodálatos por oly hatalmas, hogy egy kis szikra, amelyet egy ravasz kis gépezet pattant elő, gondolatnyi gyorsasággal röpiti légbe az ön ingatlanát önnel és velem együtt. Sőt valószinűleg főpincérével és a közeledő két rendőrrel együtt, aki önnek fogja köszönhetni azt, hogy szenvedés nélkül hal meg, ami a legszebb halálok egyike.

A vendéglős: Menjen a pokolba! Inkább vesszen a hetven frankom . . .

Az ur: Hetvenkettő! . . .

A vendéglős . . . mintsem az ilyen gazember . . .

Az ur: Vannak önnek gyermekei. Ha vallásos ember, imádkozzék érettük. (A zsebében kotorász.)

A vendéglős: Annyit mondok, hogy . . . (elsápad, fulladozik.)

Az ur: Az a tanulság ebből, hogy jobban tette volna, ha azt a hetvenkét frankot veszni hagyta volna. Hisz a ravatala is többe kerül, ha valamicskét diszes. Ezt csak nem tagadhatja! (Kotorász.)

A vendéglős: Igen, vagy nem, lódul . . . (E percben belép a főpincér a két rendőrrel.)

Az ur: Gyermekeim, Isten hozott benneteket. Ti is részt fogtok venni. (A rendőrök galléron akarják fogni.)

A vendéglős (remegve): Nem . . . ne bántsák!

Az ur: Gyakran jön rátok ez a roham?

Az egyik rendőr: Egy, kettő! Mars!

Az ur (nyugodtan): Akartok egy pohárka pezsgőt?

A másik rendőr: Semmi tréfa! Előre!

Az ur: Pincér! Poharakat! (Kihuz a zsebéből egy nagy bankót s a hüledező vendéglős felé nyujtja): Adjon vissza belőle! Hol vannak azok a poharak!

A vendéglős (a dühtől reszketve): Hallatlan szamárság!

Az ur: Magához nem szóltam. Maga hallgasson. Maga tisztátalan jellem.

A rendőr (halkan a másikhoz): Ez őrült:

Az ur (aki meghallotta): Fájdalom, nem vagyok az, gyermekeim! Én . . . Egészségtekre! (Lassan, élvezve iszik.) Én . . . én egy ur vagyok, aki unatkozik!

—

Azt is megengedjük, hogy maga a hatóság ezt a saját initiativájából nem teheti, de kétségtelen, hogy amennyiben ilyen tervvel, vagy javaslattal állana a közgyűlés elé, azt mindenki szivesen támogatná.

HIREK.

LAPUNK julius és augusztus havában hetenkint egyszer, de nagyobb terjedelemben jelenik meg.

Városi közgyűlés. Ujvidék szab. kir. város törvényhatósági bizottsága f. hó 21-én közgyűlést tartott, melynek tárgysorozata a járdaépitési szabályrendelet volt. E szabályrendeletet legközelebb közölni fogjuk.

Az ártézi viz. A „Pesti Hirlap" f. hó 22-iki számában foglalt ilyen c. közleményre vonatkozó cáfolatot lapunk legközelebbi számában közöljük.

Munkapárti győzelem Bácstóváros. Folyó hó 17-én, szombaton este 8 órakor a záróra leteltével, a szavazatok összeszámlálása után Marton István választási elnök óriási néptömeg előtt kihirdette, hogy Evetovics János munkapártira 2015 és dr. Hadzsy Koszta egyesült ellenzékire 288 szavazat jutott, miért is Evetovics Jánost, mint a nemzeti munkapárt hivatalos jelöltjét a bácstóvárosi kerület megválasztott képviselőjének jelenti ki. Az eredmény kihirdetése a lakósság körében nagy lelkesedést keltett. A munkapárt győzelme annál jelentősebb, mert dr. Hadzsy Koszta személyében az egyesült ellenzék jelöltje bukott el Bácstóváros. Evetovics János orsz. képviselőnek küldöttség adta át a mandátumot Bácstóváros.

Halálozás. *Özv. dr. Groág Dávidné* szül. Goldstein Cecilia, folyó évi augusztus hó 15-én, életének 65. évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 16-án volt. — *Jritz Mórné* szül. Iritz Mariska, f. é. aug. hó 19-én, életének 28. évében rövid szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 20-án nagy részvét mellett ment végbe.

Hangverseny az Erzsébet-szálloda ettermében. A fényesen berendezett és ujjáalakitott Erzsébet-szálloda étermében Ritter Miklós közkedvelt cigányprimás zenekarával f. hó 24-én szombaton, kezdte meg naponta hangversenyeit.

Uj ujvidéki szinigazgató. Kövessy Albert lemondása folytán az ujvidéki szinházat 1913. évre több pályázó közül Thury Elemér, sopron-szombathelyi szinház igazgatója nyerte el. Az uj igazgató, ki mint szinész nálunk már működött, nemcsak elsőrangu és a vidék egyik legtehetségesebb szinésze, hanem kitünő társulatot is szervezett, ugy, hogy közönségünk müizlését mindenben ki fogja elégiteni. A szini idény március—áprilisban lesz.

Birói talár. A napokban érkezett le az ország összes járásbiróságához, törvényszékéhez s általában minden biráskodási forumhoz véleményadás és tanulmányozás céljából az igazságügyministerium azon tervezete, mely a jövőben az egész ügyvédi kar, sőt a törvényszékeknél a jegyzők részére is tárgyalás, illetőleg itélethozatal közben hivatalos funkciójuk alatt fekete talár s papi sipkához hasonló süveg viselését rendelné el a külföldi angol és német szokás mintájára.

Halálozás. *Dr. Deutsch Adolf* községi orvos Péterréven f. hó 16-án 70 éves korában elhalálozott. Az elhunyt, aki a péterrévei hitelintézet igazgatója is volt, puritán jellemével, önzetlen és hosszas közéleti működésével és mint orvos, elsőrangu szakismeretével nemcsak Péterréve községe, hanem az egész vármegyében is általános rokonszenvnek és tiszteletnek örvendett. Halálát gyászolja *dr. Rózsa Miksa* tb. főügyész — kinek az elhunyt sógora volt — s ennek családja is.

Elhalasztott zászlószentelés. A bácsi tűzoltótestület Vojnits István főispán égisze alatt augusztus 20-ára tervezte zászlószentelését. Ez az ünnepély most Ertl István tűzoltófőparancsnok közbejött betegsége miatt szeptemberre marad.

Hivatalban a kir. pénzügyigazgató. Fodor Mihály kir. tanácsos, pénzügyigazgató f. hó 17-én este tért haza hatheti szabadságáról, melyet Abbáziában töltött. A kir. pénzügyigazgató f. hó 18-án vette át ujból az igazgatóság vezetését.

Gazdakongresszus Szegeden. Szeptember 22. és 23-án bor-, szőlő- és gyümölcskiállitással egyidejüleg gazdakongresszust is tartanak. A kiállitásra, valamint a kongresszusra kedvezményes jeggyel lehet utazni, s arra már most lehet jelentkezni a Szegedi Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál.

Az „Ujvidéki Vadásztársaság" versenyeredménye. F. hó 18-án tartotta az „Ujvidéki Vadásztársaság" üveggolyóversenylövészetét, melynek keretében a következő versenyeredmények folytak le: 1. Egyleti megnyitó verseny I. Polit Iván, II. Balla Tibor, III. Zanbauer Ágoston. 2. Polit Iván egyleti tag dija I. Andres Lajos, II. Hodoványi Andor, III. Ricter Péter. 3. Egyleti főverseny I. Balla Tibor, II. Polit Iván, III. Zanbauer Ágoston. 4. Dr. Szlávi Béla egyleti tag dija I. Polit Iván, II. Richter Péter, III. Balla Tibor. 5. Vigaszverseny I. Sigmund Károly, II. ifjabb Findeisen Gusztáv, III. Wagner Lajos.

Imaszéki bérlet megujitása. Az izr. hitközség elöljárósága ezuton is felkéri a hitközség tagjait, hogy imaszék bérleteiket mielőbb, — legkésőbb pedig f. é. szeptember hó 1-éig, megujitani sziveskedjenek, mert ezen naptól kezdve az imaszékek, az eddigi bérlőkre való tekintet nélkül, fognak bérbe adatni.

A KIRÁLY 82. SZÜLETÉSE napját hagyományos módon ünnepelte meg az *Apollo szinház* is. A szinház teljes lobogódiszben volt, a szinpadon délszaki növényekkel diszitett mellszobra volt Ő Felségének alegorikusan elrendezve és amikor a függöny szétment a zenekar a Himnuszt játszotta, amit a közönség állva hallgatott végig, utána *Fejér Dezső*, az Apollo szinház igazgatója a Szózatot szavalta el nagy hatással. Elismerését a közönség ezért a fényes ünnepély rendezéseért az igazgatót szünni nem akaró tapssal jutalmazta.

Szerencsétlenül járt biciklista. Szebele György kátyi szabólegény e hó 14-én biciklijén Kátyról Ujvidékre igyekezett; útközben, amidőn egy kocsihoz kötött ló mellett elment, a megriadt állat hátsó lábaival oly erővel rugta mellen a biciklistát, hogy orránszáján át azonnal kiszökött a vér. Sulyos sérülése dacára a sebesült önerejéből visszatért szüleihez, ahol orvosi kezelés alá vétetett.

Uj ügyvédek. A szabadkai ügyvédi kamara közhirré tette, hogy dr. Berkes Zsigmond ügyvédet Zombor, dr. Pavlasz Ignác Ujvidék, dr. Havas Emil Szabadka, dr Munka Sándor Kula, dr. Szlávy Béla Ujvidék, dr. Davidovacz Milan Óbecse, dr. Pál Andor Baja, dr. Popov Milorád Zsablya, dr. Ofner S. Sándor Ada, dr. Mócs Emánuel Sándor ügyvédet Ujvidék székhellyel az ügyvédek lajstromába iktatta.

Fűztelep Kátyon. A szegény nép téli foglalkoztatására és téli keresetének háziiparral, kosárfonással való biztositására Káty község nemes fűztelepet létesitett és a telep őrzésére egy őri állást is szervezett évi 220 K fizetéssel. — Ugyancsak Káty község egy az elöljáróság által évenkint választandó, 240 K javadalmazással ellátott faiskolai szakkezelői állást is szervezett.

Nagy költözködés Szabadkán. Mult hó utolsó napjaiban az ország majdnem valamennyi városából nagy butorszállitmányok érkeztek Szabadkára, még pedig azon alkalomból, hogy a szabadkai üzletvezetőség jul. 31-én éjfélkor kezdte meg működését. Minthogy az uj üzletvezetőség tisztviselői nem egyszerre érkeztek Szabadkára, tehát a város a pályaudvaron nem fogadhatta őket, a fogadtatás elmaradását f. hó 11-én banket pótolta Palicson, melyet a város rendezett az üzletvezetőség tisztviselőinek tiszteletére.

Uj szabadkai nemesek. Egyik szabadkai hétfői lap értesülése szerint dr. Janiga János orszgy. képviselő és dr. Vojnics Gyula ügyvéd magyar nemességet kapnak. A hir még megerősitésre szorul.

Köszönetnyilvánitás! *Ujvidék és környéke-beli előkelőségeihez!* A magy. posta altisztek és szolgák országos egyesületének ujvidéki csoportja „saját pénztára valamint özvegyei és árvái javára" folyó hó 18-án rendezett nagy nyári mulatság alkalmával a várakozást messze felülmult, nemeslelkű anyagi támogatásukért, az egyesület vezetősége ezuton is hálás köszönetét fejezi ki. Felülfizetések a jövőheti számokban lesznek közölve. *Pánczél János* elnök, *Molnár József* jegyző.

Világitó kalap. Chicagó utcáin nagy feltünést keltett egy hölgy, kinek a kalapja vakitó fényben uszott. Az izlésesen elrendezett virágok között apró villanykörték voltak elhelyezve, melyek a fényt árasztották. A villanykörtéket a kalapformában elrejtett telep táplálta. A hölgy érdekes trükkjét most igen sokan utánozzák és esténkint Chicagó korzója hemzseg a világitó kalapoktól.

Halálos itélet. Szarajevóból jelentik: Egy dusgazdag mohamedán polgárnak a leánya Sahida szerelmi viszonyt folytatott Sivcics Suljo parasztlegénnyel. A viszonynak következménye lett. A bég leánya titokban világrahozta gyermekét, amelyet a legény megfojtott. A szerelmes pár a napokban állott a törvényszék előtt. Sahidát egy havi börtönre, a gyilkos suhancot pedig halálra itélték.

Értesités. Az áll. polg. leányiskola igazgatósága ezennel értesiti az érdekelteket, hogy az 1912—13. tanévet f. é. szept. 2-án d. e. 10 órakor tartandó gyűléssel nyitja meg, ugyanaznap d. u. 2 órakor tartja a javitó vizsgálatokat azokkal, akik aug. 15-ig eziránti kérvényeiket beadták. A beiratások folynak: szept. 3-án az I., 4-én a II., 5-én a III., 6-án a IV. osztályra, mindenkor d. e. 9-12-ig, d. u. 3-4-ig. Felvétetnek 1. sorban saját *helybeli jó* tanulóink, 2. sorban *helybeli jó* tanulók más intézetekből, 3. sorban *vidéki ittlakó* tanulók és csak 4. sorban vidéki *bejáró* tanulók. Elégséges bizonyitvánnyal jövő tanulók csak *feltételesen* jegyeztetnek elő, véglegesen csak akkor iratnak be, ha az osztályokban üres hely lesz. Minden tanuló szülője vagy gondozója kiséretében tartozik megjelenni és születési, iskolai és oltási, vagy 12 éves koron tul ujraoltási bizonyitványt bemutatni, *okmányok és felvételi dijak hiányában a tanulók nem nyernek felvételt*, azért felhivatnak a szülők, hogy azok beszerzéséről idejekorán gondoskodjanak. A beirásnál fizetendő dijak: egész évre mindössze 19·50 K, félévi fizetésnél a beirás alkalmával 13·50 K febr. 1-én 6 K, tandijmentességért folyamodó tanulók fizetnek 7·50 K-át. Magántanulók fizetnek egész évre 17·50 K-át, félévi tandijfizetés itt nincs, folyamodás csak tanitók gyermekeinél. Tandijelengedésben I. oszt. csak *kitünő*, felsőbb osztályokban csak legalább jeles előmenetelű és dicséretes magaviseletű és szorgalmu tanulók fognak részesülni, a folyamodványt *a szülő* felszerelten a beirás alkalmával adja be. Tankönyveket csak egészen szegény, dicséretes és legalább jelesrendű tanulók kaphatnak, az előirt összes tankönyveket senkinek sem igérjük, ezekért is az igazgatósághoz cimzett kérvényt a szülő a beirásnál adja be. A tantárgyak aluli felmentést *csak feltünő testi hiba okából* iskolaorvosunk fogja javaslatba hozni, kézimunka alul a legritkább esetben adunk felmentést ezentul, ugyszintén torna alul is. Vidéki tanulók kötelesek lakásaikat már a beirásnál bejelenteni, figyelmeztetnek a szülők, hogy *a leányok fiutanulókkal együtt egy családnál* el nem helyezhetők. A tanulók kötelesek az otthoni magánoktatást is bejelenteni, hogy a házi elfoglaltság ellenőrizhető legyen. Rendkivüli tanfolyamok lesznek: szerb és más idegenajku tanulók számára külön *magyar tanfolyam*, heti 3 órában, havi 2 K, *zongoratanfolyam* heti 3 félóra és 3 gyakorló óra, havi 12 K, *latin tanfolyam* heti 2 óra, havi tandij a növendékek száma szerint. A beiratkozás az egész tanévre kötelező, a tandijakat minden hó 1-én kell fizetni. Hat heti tánctanfolyam dija heti 4 óra mellett zenedijjal együtt kezdőknek 10 K, ismétlőknek 7 K. Bármely tanfolyamban való részvételre a beirásnál kell jelentkezni. *Az áll. polgári leányiskola igazgatósága.*

Nincs huszezer. Eleddig mindig abban a hitben voltunk, hogy Óbecsén a lakósok szá-

ma a legutóbbi népszámlálás alkalmával elérte a 20.000-et. Nos ma már bizonyos, hogy még Óbecse nem tartozik a huszezret meghaladó városok közé. Ugyanis az elöljáróság megkeresésére az országos központi statisztikai hivatal hivatalosan közölte, hogy Óbecsén a polgári és katonai lakósság összes létszáma 19.372. Igy tehát megkell várnunk a következő 1920-ik évi népszámlálást, hogy a huszezres városok sorába iktattassanak, bár egészen biztos és nyilvánvaló, hogy az a hiányzó 628 lélekszám előbbi években vagy talán már az idén is pótolva lesz az évi természetes szaporodás révén.

Apollo szinház. Az Apollo szinház e héten szombat és vasárnap ismét egy slágerdarabot ad elő, a cime *„A multak titka"*. Mindeddig látott mozgófénykép előadásoknál a legszenzációsabb, 2 felv. dráma. — Legközelebbi ujdonság, a fővárosban óriási feltünést keltett *„A fekete kancellár"* cimü dráma 3 felvonásban, a konpenhágai dán színészekhel és PSYLANDER-rel a főszerepben.

Óriási jégverés pusztitotta el a szépligeti és wekerlefalvai határ egy részét f. hó 14-én, d. u. 6 óra tájban. Sötét vészes felhők tornyosultak az égen és erős szélvihar zugása közepette galambtojás nagyságu jégdarabok verték el a termést. Különösen a vasut mentén oly erős és nagy jégdarabok estek, hogy a vonattal megérkezők közül többen zsebkendőben marokszámra hoztak mutatványul jeget, mely jégdarabok a $^3/_4$ órás vasuti utazás után is ujnyi vastagságu darabok maradtak. A levegő erősen lehült.

Fogságban a rabló fakereskedő. Ismeretes az a rablógyilkos mérénylet, amelyet Szabadkán követett el egy ismeretlen ember Tomkovits Klára utcai leány ellen. Az illető topolyai fakereskedőnek mutatkozott be és kérte a leányt, hogy váltson fel neki egy ötven koronást. Mikor a leány a pénzét elővette, akkor a rabló a földre teperte és 160 koronával megszökött. A szabadkai rendőrség most megkeritette a tettest Triznya János ottani fakereskedő személyében, aki anyagilag már teljesen tönkrement. A rendőrség letartóztatta a merénylő fakereskedőt.

A hálószobák réme, a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a „Löcherer Cimexinnel" történtek próbák, beigazolódott, hogy a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkit; nyomot vagy foltot nem hagy. Moly ellen egyedül biztos szer. Kapható: Herzog István gyógyszertárában és a készitőnél Löcherer Gyula gyógyszertárában Bártfán. 16—23

Szerencsétlenség Paripáson. Borzalmas szerencsétlenség történt f. hó 16-án Himmelspach Jakab paripási gazdálkodóval. Himmelspach kiment a földjére aratógépével, hogy szénáját learassa. Két lovat fogott az aratógép elé és hozzáfogott a munkához. Egy sor szénát rendben learatott, de amikor a második sorra került a sor, az egyik ló megcsökönyösödött és nem akarta huzni a gépet. Himmelspach erre lelépett az ülésről, hogy a lovat megüsse. A lovak megindultak, Himmelspach pedig elvesztette egyensulyát és az aratógép működésben levő kései közé esett. A kések össze-vissza vagdalták a gazda lábait és testének más részén is megsebezték. A sulyosan megsérült embert bevitték a községbe, ahol a lakásán vették ápolás alá.

Pályázat. A honvédelmi minister f. é. 63748/24. sz. rendeletében közrebocsájtott egy pályázati hirdetményt arról, hogy Budapest székesfőváros törvényhatósága által boldog emlékezetű József főherceg ur Ő cs. és kir. Fensége honvédfőparancsnokságának 25. évfordulója emlékére a m. kir. honvédség kötelékébe tartozó, vagy tartozott egyének árvái vagy félárvái neveltetésére létesitett alapitványi helyek közül az 1912/13. tanév kezdetén az Erzsébet leányárvaházban egy hely kerülhet betöltés alá, mely helyre nézve a kijelölés joga, az illetőségre való tekintet nélkül, Ő cs. és kir. Fenségét József főherceget illeti meg. A pályázati hirdetmény részletes feltétele Városháza II. emelet 43. sz. a. (Katonaügyi osztálynál) a hivatalos órák alatt betekinthetők. 6

A halász bosszuja. Balázs István és Zsivits hercegszántói lakósok együtt béreltek a Dunán egy folyóágat, amelyből feles haszonra halásztak. Zsivits a napokban titokban elvitt egy hálót s este, a társa tudta nélkül akart halászni, ugy hogy ne kelljen megfelezni vele a jövedelmet. Balázs fölfedezte ezt, a községházára szaladt, ahol följelentést tett Zsivits ellen, azután revolvert vett magához, kirohant a folyópartra s társára támadt a fegyverrel. A megrémült ember kétségbeesésében sirva könyörgött neki, hogy ne ölje meg őt és ne tegye árvákká gyermekeit. Jól van, mondotta dühösen Balázs, megkegyelmezek az életednek. Nem lőlek agyon, de nyomorékká teszlek. Ezzel lejebb irányitotta a revolvert s elsütötte. A golyó Zsivits lábába hatolt. A szerencsétlen embert beszállitották a bajai közkórházba, ahol meg akarták operálni, de nem engedte magát és most a halállal vivódik. Balázs Istvánt a csendőrök letartóztatták és átkisérték a szabadkai törvényszék fogházába.

Baleset. Könnyen végzetessé válható baleset érte Mikity Ede titeli volt szállodatulajdonos nejét. F. hó 9-én, reggel Mikityné és Menus leánya kocsin Becskerekre utaztak. Ecskán a grófi vadászkastélynál a ló valamitől megvadult s a drótkeritésnek rontott. A kocsi közben ketté tört, a leány még idejében kiugrott, az asszony kiesett az utra s a kocsi kerék bal lábát lehorzsolta s lapockája is megsérült. A kocsis is kiesett a kocsiból s lábáról csontig horzsolódott le a hus. Mikitynét Titelre vitték, ahol betegen fekszik, a kocsis a nagybecskereki kórházba vitetett s állapota sulyos.

Pályázat a gróf Reichenbach-Lessonitz Vilmos által rokkant tengerészek segélyezésére létesitett alapitványra. A trieszti cs. és kir. tengerész kerületi parancsnokság pályázatot hirdet a fentnevezett alapitvány jövedelméből 1912. évi január hó 1-től számitandólag adományozandó egy évi kettőszáz (200) korona segélydij élvezetével járó alapitványi helyre. Ezen alapitványra elsősorban az 1864. május 9-iki helgolandi tengeri ütközetben rokkantá vált egyének, valamint az ugyanezen alkalommal elesettek özvegyei és árvái, — ilyenek hiányában valamely későbbi tengeri ütközetben rokkantá vált egyének, illetőleg ezek özvegyei és árvái birnak igénnyel. Felhivatnak tehát az igényjogosultak, hogy a szükséges igazoló okmányokkal felszerelt pályázati folyamodványaikat folyó évi augusztus 30-ig a trieszti cs. és kir. tengerész kerületi parancsnokságnál nyujtsák be. A folyamodó szegénységi, vagy helyhatósági bizouyitvánnyal tartozik igazolni, hogy szegény és segélyre szorul. A fenti határidőn tul elkésve beérkező folyamodványok ne vétetnek figyelembe. 6—7

A rendőrség köréből.

Vasuti szerencsétlenség. — Hirtelen halál.

Folyó hó 21-én délután $^1/_2$2 órakor a helybeli vasuti állomáson a tolató vonat elgázolta Kaltnecker Anna vasuti munkásnőt, aki társaival az eső elöl ismételt figyelmeztetés dacára az állomáson veszteglő teherkocsik alá húzódott. Kaltnecker Anna a kocsi alá a sinekre ült s igy a tolatás közben megindult kocsik kerekei mindkét lábát tőben lemetszették, társnői a sinek között lelapultak s semmi bajuk sem esett. A rendőrség dr. Koda ker. orvossal nyomban a helyszinére ment, de nem tehetett egyebet, minthogy a sulyosan sérültet a kórházba szállitsa, ahol néhány órai kinlódás után meg is halt.

*

Pénteken, f. hó 23-án reggel az Árnyas-féle Petőfi-utcai vendéglőben hirtelen meghalt Gáspár Jánosné dunagárdonyi lakósnő. Tüdőbajos volt s gyógykezeltetni akarta magát Ujvidéken.

HÁROMSZOBÁS LAKÁS

fürdőszobával és az összes mellékhelyiségekkel együtt **november 1-től** kiadó az Alkotmány-u. 78. sz. házban.

3—4

21443. szám/kig. 1912.

Pályázati hirdetmény.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa a szervezési szabályrendelet 285. §-a alapján pályázatot hirdet az elhalálozás folytán megüresedett egyik élethossziglanra szóló választás utján betöltendő évi 1000 K fizetés élvezetével egybekapcsolt számgyakornoki állásra.

A pályázni óhajtók felhivatnak, hogy az 1883. I. t.-c. 1., illetve a 17. §-a és a városi szervezési szabályrendelet 284. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket legkésőbb folyó évi szeptember hó 16. napjának déli 12 órájáig Ujvidék szab. kir. város tanácsánál annál is inkább nyujtsák be, mert a később beérkező pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

UJVIDÉK szab. kir. város tanácsa, 1912. évi augusztus 24-én.

Dr. Demetrovics Vladimir s. k., kir. tanácsos, polgármester.

5562 kapt /1912. sz.

Körözés.

Folyó évi julius hóban Ujvidék város területén 1 drb. 5—6 hónapos nyöstény sertés találtatott. Igazolt tulajdonosa f. évi szeptember 6-áig jelentkezzék ezen rendőrkapitányságnál annak átvétele végett, különben nyilvános árverésen szeptember hó 6-án d. e. 11 órakor a városi gazdasági major udvarán el fog adatni.

Ujvidék sz. kir. város rendőrkapitánysága 1912. évi augusztus hó 22-én.

PAYERLE, főkapitány.

AZONNAL alkalmazunk

1 elsőrangu **férfiruha vasalót,**
1—2 ügyes **varrónőt,**
1 elsőrendű **piperevasalónőt,**
1 festő **tanoncot,**
több — legalább 15 éves tanuló leányt.

Jelentkezni lehet a gyárunkban, Széchenyi-u. 9. szám alatt.

Az évad alkalmából egyben a t. közönség figyelmébe ajánljuk vállalatunkat s kérjük, gyárunkat személyesen megtekinteni.

Házi ruhát garantált klórmentesen kizárólag gőz, viz és szappannal hófehérre mosunk

kilogramonként 50 f-ért

a sima ruhát mángolással együtt.

Kézzel vasalandó fehérneműre nézve külön mérsékelt árjegyzékkel szolgálhatunk.

Speciális *tolltisztitó* gépeinkkel bármily piszkos, használt *ágytollat*

kilogramonként 1 K-ért,

hófehérre tisztitunk és gőzzel fertőtlenitünk.

Festő és vegytisztitási árjegyzékünkkel gyárunkban Széchenyi-u. 9., gyüjtőüzleteinkben Kossuth L. u. 52. és a Hajós-féle parkdohánytőzsdében, bármikor szivesen szolgálunk.

1— Kiváló tisztelettel

HAJÓS TESTVÉREK,

ruhafestő, gőzmosó és vegytisztitógyára.

Szép jövedelmet

érhetnek el azon egyének, kik egy elsőrendű bankdisponens vezetése alatt az értékpapirpiacon a közeljövőben várható konjunkturában részt óhajtanak venni. — Ebben már kisebb tőkével rendelkezők is participálhatnak; csekély nyereségrészesedésem mellett szivesen szolgálok felvilágositással. — Megkeresések **„Bankdisponens"** jelige alatt Eckstein hirdetési irodájába Budapest, VII., Erzsébet-körút 37. sz., kéretnek. 1—3

968 szám/1912. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbiróságnak 1912. évi Sp. II. 571/3. számu végzése következtében dr. Freund Ede ujvidéki ügyvéd által képviselt Löwy Mátyás és társa ujvidéki cég javára 382 kor. 23 f s jár. erejéig 1912. évi julius hó 4-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1120 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m. szobabutorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbiróság 1912. évi V. 1177/3. számu végzése folytán eddig összesen 135 kor. 08 fill.-ben biróilag már megállapitott költségek erejéig, Ujvidéken alperesek lakásán leendő megtartására *1912. évi augusztus hó 29-ik napjának délelőtti 9 órája* határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken, 1912. évi augusztus 15-én.

Basch Sándor, kir. bir. végrehajtó.

20040. sz. kig. 1912.

Pályázati hirdetmény.

Ujvidék törvényhatósági joggal felruházott szab. kir. város pályázatot hirdet egy lemondás folytán megüresedett élethossziglanra szólló főispáni kinevezés utján betöltendő városi helyhatósági és vágóhidi állatorvosi állásra a ki a vágóhidi igazgatói teendőket is ellátja.

A kinevezetnek az 1912. évi LVIII. t.-c.-ben megállapitott és a IX. fizetési osztálynak megfelelő fizetésre és a vágóhidon természetbeni lakásra van igénye.

A pályázni óhajtók felhivatnak, hogy az 1883. évi I. t.-c. 1. §. valamint az 1900. évi XVII. t.-c. 4. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket legkésőbb 1912. évi szeptember hó 15-ig déli 12 órájáig Ujvidék szab. kir. város tanácsánál annál is inkább nyujtsák be, mert a később beérkező pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

UJVIDÉK szab. kir. város tanácsa, 1912. évi augusztus hó 21-én.

Dr. Demetrovits Vladimir, s. k.
kir. tanácsos, polgármester.

1217/1912. sz. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbiróságnak 1912. évi Sp. II. 385/5. sz. végzése következtében dr. Endrőci Mihály ügyvéd által képviselt Locker Vilmos javára 356 kor. s jár. erejéig 1912. évi julius hó 10-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 9339 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m. különféle butordarabok, szövetek, vásznak, ruhák, gramophonok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbiróság 1912. évi V. 1038/2. számu végzése folytán eddig összesen 121 kor. 40 fill.-ben biróilag már megállapitott költségek erejéig, Ujvidéken, II. Rákóci Ferenc-út 2. sz. alatt leendő megtartására *1912. évi augusztus hó 28-ik napjának d. e. 10 órája* határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglatatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidék, 1912. évi augusztus hó 9.

Horváth, kir. bir. végrehajtó.

---

7. jkv. sz. R. a. B. 1912.

Pályázati hirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, hogy Bács-Bodrog vármegye törvényhatósága által kezelt ifjabb báró Rudits József-féle ösztöndijalapból az 1912/13. tanév elejétől kezdve egy ösztöndij fiutanulóknak fog az erre illetékes bizottság által a nagyméltóságu m. kir. vallás- és közoktatásügyi minister ur jováhagyásának fentartása mellett adományoztatni. Egy ösztöndij összege az alapitványi tőke 20.000 (huszezer) koronás részleteinek mindenkori egy évi kamatában, illetőleg egy évi szelvényeinek értékében van az alapitólevél 3. pontja szerint megállapitva, mely azonban 800 (nyolcszáz) koronát (400 azaz négyszáz forintot) meg nem haladhat. Az ösztöndij az ösztöndijasnak az iskolai évben utólagosan félévenként fog a zombori k. adóhivatalból kifizettetni. Az alapitólevél rendelkezéseihez képest. „7. Az ösztöndijak Bács-Bodrog vármegyei születésü vagy illetőségű, vagy a vármegye szolgálatában álló szülőktől származó, kifogástalan erkölcsű, példás magaviseletű és jó, illetve kitünő előmenetelt tanusitó olyan tanulóknak vallás és nemzetiségére való tekintet nélkül adományozhatók, akik valamely fő vagy algimnázium, fő vagy alreál, tanodában, felsőbb vagy alsófoku kereskedelmi iskolában, polgári iskolában (fiu tanuloknál) közép ipariskolában, elemi iskolai tanitói képzőintézetben, felső nép- és polgári iskolai tanitóképző intézetben (paedagogium) tudományos egyetemen, műegyetemen, jogakadémián, országos mintarajztanodában vagy bármely más magasabb, illetőleg az előbb felsorolt iskolákkal egyenlő foku, de minden esetben csakis a magyar állam területén levő tanintézetben folytatják tanulmányaikat. Az ösztöndijasok külföldi tanintézetekben tanulmányaikat csak a bizottságnak a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minister által jóváhagyott határozata alapján folytathatják. 8. Az ösztöndijak adományozásánál báró Rudits József doldalági rokonaitól leszármazó, példás magaviseletű és jól tanuló ifjaknak másodsorban Bácsalmás és Kunbaja község lakói példás magaviseletű és kitünően tanuló gyermekeinek a többi pályázókkal szemben mindenkor elsőbbség adandó". Felhivatnak ennek alapján az ösztöndijban részesülni kivánók, hogy a) a születésükre vonatkozó anyakönyvi kivonattal, b) az illetőségüket és erkölcsi viseletöket tanusitó helyhatósági bizonylattal, c) az illető tanintézet tényleges látogatását és a mult tanév végén elért előmenetelüket igazoló iskolai bizonyitvánnyal felszerelt kérvényüket, melyhez a szülők vagyoni viszonyaira vonatkozó helyhatósági bizonyitvány, továbbá a báró Rudits József oldalági rokonaitól leszármazó folyamodók részéről az ezen leszármazást igazoló okmányok és a bácsalmási és kunbajai folyamodók részéről a szülőknek ezen községekben való (állandó) lakását igazoló helyhatósági bizonyitvány is csatolandók lesznek, bezárólag 1912. évi szeptember hó 21-ig, Bács-Bodrog vármegye és Zombor szab. kir. város főispánjához annál is inkább nyujtsák be, mert az alapitólevél 12. pontjához képest a kellően fel nem szerelt vagy a fentebb meghatározott pályázati határidőn tul benyujtott kérvények figyelembe nem vétetnek. Megjegyeztetik, hogy a pályázoktól kitünő vagy jeles előmenetel kivántatik, továbbá, hogy jó előmenetel alapján csak azok tarthatnak igényt az ösztöndij elnyerésére, akik az alapitóval az oldalági rokonságot igazolják.

Kelt Zomborban a báró Rudits József-féle ösztöndij alapitványi bizottságnak 1912. évi julius hó 11-én tartott üléséből.

Ifj. Vojnits István, főispán
mint az alapitványi bizottság elnöke.

2-2

Szép lakás

amelyet jelenleg Szemere tanár bir, **november 1-től** kiadó. Bővebbet nyujt

VÁRADI LAJOS, vasuti vendéglős.

3—

1073. szám/1912. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a bpesti VII. ker. kir. járásbiróságnak Sp. IX. 983. számu végzése következtében dr. Grigorievits Milivoj ujvidéki ügyvéd által képviselt Szirich Imre bpesti bej. cég javára 549 K 14 f s jár. erejéig 1912. julius 29-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 3400 K-ra becsült következő ingóságok, u. m. egy motor, egy Wertheim-kassza és 100 mm. szén nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbiróság 1912. V. 1445/2. sz. végzése folytán 549 K 14 f tőkekövetelés, ennek 1912. évi február hó 1. napjától járó 5% kamatai, $^1/_5$% váltódij és eddig összesen 42 K 6 f-ben biróilag már megállapitott költségek erejéig Ujvidéken alperes cég gyárában leendő megtartására *1912. évi szeptember hó 3-ik napjának délelőtti 9 órája* határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 20. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken, 1912. augusztus hó 19-én.

Basch Sándor, kir. bir. végrehajtó.

---

ad. 86. sz. eln. 1212.

Hirdetmény.

Ujvidék szab. kir. város polgármestere ezennel közhirré teszi, hogy a város belsőségétől keletre a Ferencz József csatorna mentén északra egészen a pirosi és ófuttaki határig, valamint a nyugatra közvetlenül a város legélénkebb helgén a budapest—zimonyi vasut vonaláig és azontul a Dunáig terjedő cca 2000 hold mélyfekvésű terület lecsapolásának engedélyezésére 1912. évi szeptember hó 14-ik napjának délelőtt 10 órájára hirdetett tárgyalás a m. kir. kulturmérnöki hivatal szakvéleményének beérkeztéig *elhalasztatik*.

Ujvidék szab. kir. város polgármestere, 1912. évi augusztus hó 17-én.

dr. Demetrovits Vladimir,
kir. tanácsos, polgármester.

---

5 liter bor rendelésénél

házhoz szállit

WACHTL IMRE, kádármester

33—52 Ujvidék, Petőfi-utca 5. sz.

ELISZEK FANNY

DIVATTERME 51—52

Ujvidék, Jenőherceg-utca 2. sz.

HOROSKO ISTVÁN

kárpitos és diszitő-mester 51—52

UJVIDÉK, BUZA-TÉR 18. SZÁM.

Egy szőlőtelep eladó

az iregi országúton

(Dr. Szlezák Lajos orsz. 19—20
képviselő szőlője mellett).

Bővebbet nyujt **Dr. MÁRKUS DEMETER.**

A helybeli tisztviselőtelepen, elköltözés miatt, egy legmodernebb épitkezésű

SAROKHÁZ ELADÓ.

Különösen alkalmas azoknak, kik a városi ártézi-fürdő és az uj gimnázium közelében óhajtanak lenni.

— Cim a kiadóhivatalban. — 2—3

CSICSOVICS SZLAVKO

(Erzsébet-tér 7., házmester az Adamovich palotában) mint

vizsgázott gépész sofför állást keres. 2—

6 szobás szép lakás az első emeleten bármikor átadható.

II. Rákóczi Ferencz-út 23. sz. a. 2-2

A tanitó

urak b. figyelmébe ajánlom ujonnan berendezett könyvnyomdámat, amelyben állandó nagy raktáram van a legujabb oktatásügy rendelet szerinti iskola és kisdedovodai összes nyomtatványokban és pedig:

az iskolák részére:

Elemi iskolai bizonyitvány. Előmeneteli és mulasztási napló. Iskolai költségvetés. Felvételi napló. Tényleg iskolába járó tankötelesek névszerinti kimutatása. Mulasztási kimutatás. Iskolai pénztári napló. Iskolai alapvagyon évi jövedelemről szóló számadás. Foglalkozási napló. Más iskolába járó növendékek nyilvántartási napló. Anyakönyv és osztályzati napló.

Iskola mulasztási nyilvántartó könyv. — Látogatási napló. — Iskolai pénztári főkönyv. (rendes évi számadás.) — Haladási napló. — Jegyzék a tanitó részére kiszolgált járandóságról. Javadalmazási jegyzőkönyv. *Végbizonyitvány* (ujdonság). *Törzskönyv* (ujdonság).

A kisdedovodák részére:

Felvételi jegy. Látogatási napló. Mulasztási napló. Mulasztási kimutatás. Felvételi napló. Ovodaköteles gyermekek névsora.

Ezen nyomtatványok mind a legujabb minőségű finom fehér papiroson és legujabb betűkkel vannak nyomtatva, miért is mint eddig mindenki teljes megelégedésére szolgáltak és mindamellett **olcsóbbak mint bárhol.**

Ez alkalommal becses figyelmükbe ajánlom *dús raktáramat irószerekben, u. m. iroda- és fogalmazó papirosok, boritékok, ténta, tollak, tollszárak, ironok, szivacs, kréta, vonalzók stb.*, azonkivül pedig az összes iskolai tanszerek és felszerelések is nálam kaphatók.

Irásbeli megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközlök.

Igen becses megrendeléseit kérve, vagyok kiváló tisztelettel

IVKOVICS GYÖRGY

nyomda- és könyvkötészet-tulajdonos, papir- és irószer kereskedése

2—3 **Ujvidéken.**

ERZSÉBET

:: szálloda ::

(bérlők Kovács és Kozma)

teljesen ujonnan berendezett minden modern konforttal ellátott szobái, éttermei és kávéháza, az előkelő — világ találkozó helye. —

4—52

Jó házból való fiu, kezdő fizetéssel, mint

GYAKORNOK

azonnali belépésre kerestetik.

MOSER és WERTHEIM ügynökség,

Petőfi-utca 1. sz. 3—

5333. sz. 1912. M. kir. szegedi II. honvéd kerületi hadbiztossága.

Hirdetmény kivonat

széna, alom- és ágyszalma, tüzifa- és kőszénszükséglet, szállításának nyilvános versenytárgyalás utján való biztositására vonatkozólag.

A kerületbeli honvéd csapatok alábbi termény- és anyagjárandóság sgükségletének 1912. okt. 1-től 1913. szept. 30-ig terjedő időre való biztositása céljából a következő nyilvános versenytárgyalások fognak tartatni:

Mely állomáson?	Mely cikkekre nézve?	Mikor?				Hol?					Megjegyzés
Aradon	széna, alom-, ágyszalma és tüzifa	1912. évi	szept.	5	d. e. 9 órakor	a magyar királyi	8. honv. gyalogezred 3. zászlóalj			gazdasági hivatalának, illetve a visszamaradó különitmény parancsnokság irodájában	
Baján	dtto és kőszén			9			4. honv. huszárezred 1. osztály				
Lugoson	széna, alom-, ágyszalma és tüzifa		aug.	26			8.	honvéd gyalogezred	1.	zászlóalj	
Nagybecskereken				26			5.		3.		
Oraviczafalun	széna, alom- és ágyszalma		szept.	4			7.		2.		
Orsován				5			8.		4.		
Pancsován	széna, alom-, ágyszalma és tüzifa		aug.	28			7.		3.		
Szabadkán	széna, alom-, ágyszalma, tüzifa és kőszén		szept.	3			6.		1.		
Szegeden	tüzifa és kőszén		augusztus	27			szegedi II. honv. ker. hadbiztosságának irodájában				
Ujvidéken	széna, alom-, ágyszalma és tüzifa			30			6.	honvéd gyalogezred	3.	zászlóalj	gazdasági hivatalának, illetve a visszamaradó különitmény parancsnokának irodájában
Verseczen				27			7.		1.		
Zomborban				30			6.		2.		

Az egyes állomasok szükséglete a szállitási feltételek az egyidejüleg kiadott „Hirdetmény"-ből, s az előkészitett „Szállitási feltételek füzeté"-ből megtudhatók, melyek alulirott hadbiztosságnál, valamint a megnevezett állomásokon elhelyezett honvéd csapatok gazdasági hivatalainál betekinthető.

A „Szállitási feltételek füzete" a kerület hadbiztosságától kivánatra dijmentesen meg szerezhető.

Szeged, 1912. évi augusztus hó 13-án.

A m. kir. szegedi II. honvéd kerületi hadbiztossága.

Elsőrangu szaktekintélyek megvizsgálták és ajánlják

a „SZINALKO"

alkoholmentes gyümölcspezsgőt.

Kitünő, világhirű, üditő ital! Izletes, tápláló frissitő!

Hidegen szolgálandó fel!

Egyedüli gyára a Szinalko Seele-nek Szinalko részvénytársaság Detmoldban.

Szinalkót az összes világrészekben előállitják.

Valódi csak, ha törvényileg védett védjegyünk van rajta. 7—10

Kapható *Stefanovits és Telakovits* gyárában *Zimony*, Landau-u. 7. és *Ujvidéken Davidovacz J.* telepén Temerini-u. 5.

Egy előkelő magyar biztositó intézet ujvidéki vezérképviselete részére feltétlen megbizható, óvadékképes vezető tisztviselőt keres. Az évi jövedelem megfelelő működés esetén 7-8000 K-t tesz ki. Az állás fix fizetéssel, napidijjal és jutalék javadalmazással van egybekötve és a vezérképviselet az egyik legelőkelő takarékpénztár vezetése alatt fog működni. Nem szakemberek is pályázhatnak, de azok három havi próbaidőre lesznek kinevezve és csak ennek letelte után véglegesitve. Véglegesités esetén az intézet nyugdijállományába is felvétetik. Pályázóktól jó megjelenés és megfelelelő összeköttetések, fedethetetlen előélet, magyar, német esetleg szerbnyelv tudás feltétlenül megkivántatik. Pályázatokat „BIZTOS JÖVŐ" jellige alatt a kiadóhivatal továbbit. 10—

SZLOVÁK BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG UJVIDÉKEN

41—52 **a betétek után fizet 4 és fél százalékos kamatot.**

BARTH LAURA

fűzőterme

Ujvidék,

Zrinyi Ilona-utca 15. szám.

Fűző, haskötő, csipőszoritó és melltartó készitő.

Elfogad megrendelést javitást és tisztitást a legjutányosabb árban.

25—52

Telefon 134.

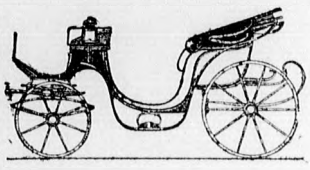

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Első délmagyarországi kocsigyár

REICH MÁTYÁS és LEBHERZ KÁROLY

UJVIDÉK (Limán).

Luxushintók, üzleti- és gazdasági-kocsik, mentő- és halottaskocsik, omnibuszok és luxusszánkók, a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelig, állandó nagy raktára.

16—52

OLVASSUK AZ „UJVIDÉKI HIRLAP"-OT.

Helyközi telefon sz. 247.

Cserépkemencéket

fa- és szénfűtésre legujabb szerkezet alapján, hosszu évek tapasztalata alapján gyorsmelegitő fűtéssel és takaréktűzhelyeket a legjobb minőségben és legszebb kivitelben ajánlok Pucher András gyártmányából.

Profuma Károly Ujvidék, Zrinyi Ilona-u. 14.

Mintákkal és rajzokkal kivánságra rendelők lakásán is szolgálok. Egy levelezőlapon való értesités erre a célra elegendő. 11—104

Telefon szám: 20.

Tűzifa-felapritás!

Villanyerőre berendezett tűzifa-felapritótelepünkön ¾ óra alatt felapritunk egy öl tűzifát a következő díjak mellett:

1 öl tűzifa fűrészelésért	K	2·—
1 „ „ „ **és hasogatásért**	„	4·—
1 „ „ fakamrába vagy pincébe rakodásért	„	1·—
1 „ „ házhoz szállitásért	„	2·40

Telefon megrendeléseket is pontosan eszközöltetünk. Teljes tisztelettel

15—52 **Ernst János és Fiai.**

Winkle István sörfőzde

Ujvidék.

Gyárt világos „Király-" és barna „Bajor-"sört

1 pohár „Király-sör" 8 krajcár.
1 „ „Bajor-sör" 9 „

a sörfőzde sörcsarnokában

Kossuth Lajos-utca 37. szám.

10 palack megrendelésnél házhoz szállitva.

41—52

Magy. Kir. Folyam- és Tengerhajózási R.-T.

Ujvidék—Vukovár

Péntek kivételével naponta reggel		Állomások		Péntek kivételével naponta délben
8·45	é.	Ujvidék	i.	12·10
8·10	i.	Beocsin	„	1·00
8·00	„	Ófuttak	„	1·10
7·45	„	Cserevics	„	1·25
7·30	„	Bánostor	„	1·40
7·20	„	Susek-Koruska	„	1·55
6·35	„	Palánka	„	3·05
6·25	„	Ilok	„	3·20
5·55	„	Sarengrád	„	3·55
5·30	„	Dunabökény	„	4·30
5·05	„	Opatovác	„	5·10
4·50	„	Bácsújlak	„	5·35
4·10	„	Vukovár város	„	6·35
4·00	i.	Vukovár vasut	é.	6·50

Stefanovits KÁVÉ.

42—52

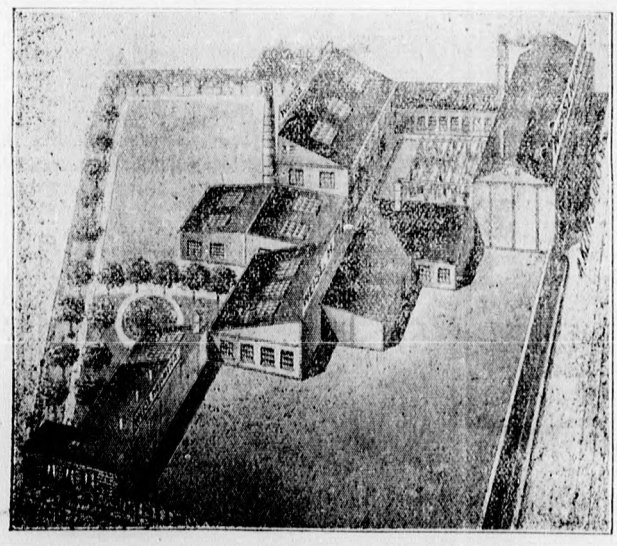

Weisz Hermina

ezelőtt Szévin Károly

ruhafestő- és vegytisztitó-gyára

Ujvidék, II., Kenyér-utca 51. szám.

Fest és vegyileg tisztit férfi-, női- és gyermekruhákat, egyenruhát, csipkét, himzést, sztór, függönyöket, napernyőket, kesztyűket, struc- és disztollakat, panamakalapokat stb. stb. 11—20

Legolcsóbb árak! **Elismert jó munka!**

ALAPITVA 1830.

Postán érkező megbizások lelkiismeretes elintézésére kiváló gondot fordítok

Nyomatott Hirschenhauser Benő villanyerőre berendezett könyvnyomdájában Ujvidéken.